УДК 657

Василь Степанович ЗДРЕНИК

кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту організацій та інноваційного підприємництва
Тернопільський національний економічний університет
вул. Львівська, буд. 7, блок 11, м. Тернопіль, 46009, Україна
E-mail: zvs2011@mail.ru
Телефон: +380986149211

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ОПЕРАЦІЇ З ФІНАНСОВИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Здреник, В. С. Формування інформації про операції з фінансовими інвестиціями у звітності підприємства [Текст] / Василь Степанович Здреник // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету "Економічна думка", 2013. – Том 13. – С. 422-428. – ISSN 1993-0259.

Анотація
Розглянуто й досліджено наукові та методологічні підходи до формування інформації про фінансові інвестиції у звітності підприємства. На основі проведених досліджень зроблено висновок про відсутність регістрів аналітичного обліку фінансових інвестицій. Виявлено, що в частині відображення операцій з фінансовими інвестиціями звітність потребує вдосконалення з метою більш повного задоволення потреб користувачів. Обґрунтовано необхідність деталізації у фінансовій звітності підприємств інформації щодо фінансових інвестицій з метою посилення контролю за ними, забезпечення зростання отримання прибутку (в тому числі за рахунок продажу інвестицій). Пропонується відображення інформації про обсяги інвестицій у розгорненому вигляді (актив, зобов'язання, боргові та корпоративні фінансові інвестиції), що значно підвищить інформативність фінансової звітності. За результатами дослідження з'ясовано, що надання користувачам такої інформації дасть їм змогу здійснювати більш глибокий аналіз цього питання для прийняття рішень, що підвищить ефективність інвестиційної діяльності підприємств.

Ключові слова: *бухгалтерський облік, бухгалтерська звітність, фінансова звітність, фінансові інвестиції, аналітичні дані, аналітичний облік фінансових інвестицій, інформація про фінансові інвестиції.*

Василий Степанович ЗДРЕНИК

ФОРМИРОВАНИЕ ИНФОРМАЦИИ ОБ ОПЕРАЦИЯХ С ФИНАНСОВЫМИ ИНВЕСТИЦИЯМИ В ОТЧЕТНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация
Рассмотрены и исследованы научные и методологические подходы к формированию информации о финансовых инвестициях в отчетности предприятия. На основе проведенных исследований сделан вывод об отсутствии регистров аналитического учета финансовых инвестиций. Выявлено, что в части отражения операций с финансовыми инвестициями отчетность нуждается в усовершенствовании с целью более полного удовлетворения потребностей пользователей. Обоснована необходимость детализации в финансовой отчетности предприятий информации относительно финансовых инвестиций с целью усиления контроля над ними, обеспечения роста получения прибыли (в том числе за счет продажи инвестиций). Предлагается отражение информации об объемах инвестиций в развернутом виде (актив, обязательство, долговые и корпоративные финансовые инвестиции), который значительно повысит информативность финансовой отчетности. По результатам исследования выяснено, что предоставление пользователям такой информации даст им возможность осуществлять более глубокий анализ данного вопроса для принятия решений, что, в свою очередь, повысит эффективность инвестиционной деятельности предприятий.

© Василь Степанович Здреник, 2013

Ключевые слова: *бухгалтерский учет, бухгалтерская отчетность, финансовая отчетность, финансовые инвестиции, аналитические данные, аналитический учет финансовых инвестиций, информация о финансовых инвестициях.*

Vasyl Stepanovych ZDRENYK

PhD,
Associate professor,
Department of the Management of Organizations and Innovative Entrepreneurship,
Ternopil National Economic University
Lvivska str., 7, block 11, Ternopil, 46009, Ukraine
E-mail: zvs2011@mail.ru
Phone: +380986149211

FORMATION OF INFORMATION ABOUT FINANCIAL INVESTMENT TRANSACTIONS IN ENTERPRISE REPORTING

Abstract
Scientific and methodological approaches to information on financial investment in reporting have been considered and researched. On the basis of the studies concluded it has been grounded the absence of analytical accounting registers of financial investments. It has been found out that in part of reflecting the operations of the financial statements of investment should be improved to meet the needs of the users efficiently. The necessity of a detailed analysis in the financial reporting of information about financial investments in order to gain control over them has been considered, ensuring the growth of profits (including through the sale of investments). It has been suggested to display information about investments in expanded forms (assets, liabilities, debt and corporate financial investments) that will significantly increase the information content of financial statements. The study has found out that users of such information will be able to carry out more detailed analysis of the question for decision making, which in turn improves the performance of investment companies.

Keywords: *bookkeeping, accounting, financial reporting, financial investment, analytical data, analytical accounting of financial investments, information about financial investments.*

JEL classification: H82

Вступ. Основним інструментом інформаційного забезпечення управління підприємством є система його бухгалтерського обліку та бухгалтерська звітність як її результатний продукт. Звітність містить інформацію, на основі якої менеджери приймають управлінські рішення. Тому ефективність управління в значний спосіб залежить від якості бухгалтерської звітності як важливої складової загальної системи інформаційного забезпечення управлінських рішень.

Фінансові інвестиції на сьогодні відіграють надзвичайно важливу роль в економічній системі розвинених країн світу, що зумовлює необхідність забезпечення ефективного управління інвестиційними процесами. Основою такого управління на рівні підприємства є своєчасна та достовірна інформація щодо останніх, яка формується в системі бухгалтерського обліку та фінансовій звітності.

Проблеми формування фінансової звітності у сучасних умовах господарювання висвітлені в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема: Н. М. Аніщенко, Ф. Ф. Бутинця, Ю. А. Вериги, С. Ф. Голова, І. А. Дерун, Б. А. Засадного Л. О. Кирильєвої, А. П. Макаренко та інших. Названі науковці значну увагу звертали на питання визначення теоретичних основ та інформаційно-методичних аспектів обліку фінансових інвестицій за міжнародними стандартами фінансової звітності [8], особливостям організації управлінського обліку фінансових інвестицій, гармонізації з міжнародними стандартами фінансової звітності [5] та удосконаленню методики обліку інвестицій тощо [7].

Проте наразі проблемним питанням, яке має суттєвий вплив на ефективність діяльності підприємств, є недостатньо повне розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності. Тому останнє є надзвичайно актуальним і потребує вирішення.

Мета статті та завдання. Метою написання статті є формування методологічних засад удосконалення фінансової звітності. Відповідно до цієї мети, стосовно об'єкта дослідження (фінансових інвестицій) необхідно вирішити низку завдань, а саме: дати критичну оцінку порядку формування інформації про фінансові інвестиції та її узагальнення в звітності; здійснити аналіз підходів та рекомендацій різних авторів щодо напрямів удосконалення відображення інформації про фінансові інвестиції у формах фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу статті: Всі господарські операції після їх оформлення первинними документами записують до облікових регістрів. Облікові регістри становлять спосіб групування інформації із первинних документів, що відображає зміни в структурі об'єктів бухгалтерського обліку за певний проміжок часу. Облікові регістри складаються щомісяця, підписуються виконавцями та головним бухгалтером або особою, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку. Підсумкові записи в регістрах звіряються з даними первинних документів, які були підставою для записів у них. Інформація про господарські операції підприємства за звітний період з облікових регістрів використовується для складання фінансової звітності. Аналітичні дані в облікових регістрах мають узгоджуватися з даними синтетичного обліку на останнє число місяця. Інформація до регістрів переноситься після перевірки первинних документів за формою та змістом. Інформація про господарські операції підприємства за звітний період з регістрів використовується для складання фінансової звітності [10, с. 8].

Форми регістрів розробляються Міністерством фінансів України та іншими міністерствами та відомствами. Для узагальнення інформації про наявність і рух фінансових інвестицій наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. №356 рекомендується використовувати Журнал 4 (другий розділ за кредитом рахунків 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 35). В Журналі 4 фактично показується зменшення (вибуття) вартості довгострокових інвестицій, які враховуються методом участі в капіталі, а також введення в експлуатацію різних необоротних активів і вибуття (списання) поточних фінансових інвестицій, а в сільськогосподарських підприємствах - журнал-ордер № 1 с.г. і № 4Б с.г.

Аналітичний облік фінансових інвестицій ведеться у Відомості 4.2 за видами цих інвестицій і окремо відкриваються відомості для обліку довгострокових і короткострокових фінансових інвестицій. У відомості 4.2. довгострокові фінансові інвестиції поділяються на інвестиції в асоційовані, дочірні підприємства та у спільну діяльність і враховуються за методом участі в капіталі. Інші фінансові інвестиції, які не враховуються за методом участі в капіталі, поділяються на частки в статутному капіталі інших підприємств, придбані акції, облігації та інші цінні папери.

У Відомості 4.2 перевіряють узагальнення аналітичних даних про фінансові інвестиції в асоційовані, дочірні підприємства, в спільну діяльність, облік яких ведеться за методом участі в капіталі, а також еквівалентів грошових коштів, інших інвестицій. Для довгострокових і короткострокових фінансових інвестицій потрібно вести окремі відомості.

Оборотно-сальдову відомість по рахунку фінансових інвестицій доцільно вести в розгорнутому вигляді за емітентами цінних паперів з наступним згортанням сальдо на початок і кінець періоду для відображення в балансі підприємства [3, с. 68].

Інформація, що міститься в облікових регістрах, використовується для оперативного управління, економічного аналізу діяльності підрозділів і підприємства загалом, а також для складання звітності. Тому своєчасне і повне відображення господарських операцій в облікових регістрах – одна із обов'язкових умов якості й оперативності обліку. Інформація про господарські операції, здійснені підприємством за певний період, у облікових регістрах переноситься у згрупованому вигляді до бухгалтерської звітності підприємства [11, с. 239].

Тобто правильно складені регістри обліку є запорукою успішного зведення і подання фінансової звітності.

Проведені дослідження щодо процесу інвестування дають підстави стверджувати, що розроблених регістрів аналітичного обліку фінансових інвестицій як таких немає.

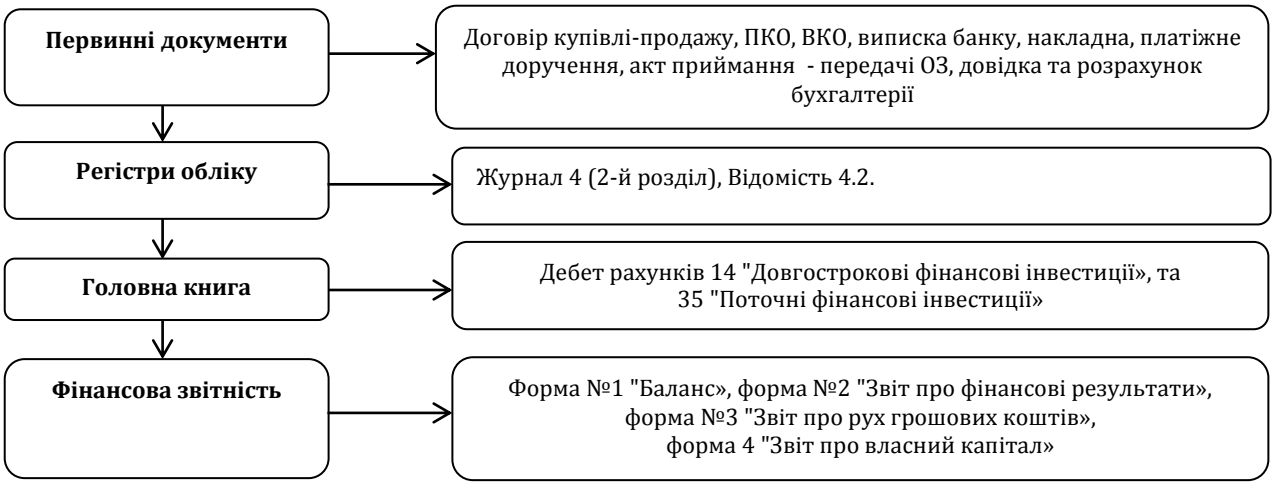

Рис. 1. **Формування інформації про фінансові інвестиції**

Завершальним етапом бухгалтерського обліку є складання звітності, в якій узагальнюється інформація у певній системі показників. У сучасних динамічних ринкових умовах різко зросла потреба в інформації про майно, поточну діяльність підприємства, його результати. Якщо такі дані відсутні, неможливо прийняти правильні інвестиційні рішення щодо напрямів подальшого розвитку. Саме тому значну роль як важливе інформаційне джерело відіграє фінансова звітність.

Для юридичних і фізичних осіб найбільш важливим є оцінка того, наскільки фінансово незалежним є об'єкт інвестування коштів і чи принесуть такі вкладення прибутки або ж інші вигоди їх власникам; чи зможуть розрахуватися за своїми зобов'язаннями дебітори та протягом якого часу. Цей перелік можна ще довго продовжувати, але його особливістю залишається потреба в інформації про фінансовий стан та результати діяльності господарських суб'єктів. Показники, що дозволяють отримати таку інформацію, містяться у фінансовій звітності.

Інформація, яка надається у фінансових звітах, має бути легкою для розуміння, розрахованою на однозначне тлумачення її користувачами, містити лише достовірну доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, давати змогу об'єктивно оцінити події.

Фінансова звітність складається на підставі облікових даних. Вона особлива тим, що поєднує у собі дані бухгалтерського, статистичного та оперативного обліку. Саме тому цей вид звітності є основним джерелом інформації для оцінки фінансового стану підприємства.

Лише на підставі повної, своєчасної та достовірної інформації інвестор може прийняти рішення щодо інвестування в цінні папери підприємства.

Фінансові інвестиції є таким самим активом, як і запаси або основні засоби. Тож вони відображаються в балансі за одночасної відповідності таким умовам:

– їх оцінка може бути достовірно визначена;
– очікується одержання в майбутньому економічних вигід, пов'язаних з їх використанням.

Придбані (отримані в будь-який інший спосіб) фінансові інвестиції, які не відповідають зазначеним умовам, не можуть бути відображені в балансі.

У Російській Федерації для прийняття до обліку цінних паперів згідно з п.2 ПБО 19/02 необхідним є одночасне виконання наступних умов:

– документально підтверджений перехід права власності на цінні папери, на отримання грошових коштів чи інших активів, які передбачені цим правом;
– перехід до організації фінансових ризиків, пов'язаних із цінними паперами (ризик зміни ціни, ризик неплатоспроможності боржника, ризик ліквідності тощо).
– здатність приносити економічні вигоди (дохід) у майбутньому у формі відсотків, дивідендів чи приросту їх вартості [6, с. 64].

Основною формою фінансової звітності, де відображається наявність фінансових інвестицій, є Баланс (відповідно до нової редакції "Звіт про фінансовий стан"). Чинний в Україні бухгалтерський баланс призначається не тільки для відображення стану господарських засобів та джерел їх формування на певну дату, а й для одержання інформації, необхідної для управління діяльністю підприємства, а також для задоволення потреб зовнішніх користувачів – статистичних, податкових, фінансових органів, банків, інвесторів та ін. Форма сучасного бухгалтерського балансу та порядок його заповнення регулюються Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності".

У статті "Довгострокові фінансові інвестиції" Балансу відображаються фінансові інвестиції, що інвестовані на період більше одного року, а також усі ті, які не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент. У цій статті (рядок 1030) виокремлюються фінансові інвестиції, які, згідно з відповідними положеннями (стандартами), обліковуються методом участі в капіталі.

У Балансі відображається вартість довгострокових та поточних фінансових інвестицій (актив) та джерела їх здійснення (пасив). У звіті про сукупний дохід розкривається інформація про дохід від реалізації фінансових інвестицій та собівартість реалізованих фінансових інвестицій. У звіті про рух грошових коштів відображається надходження від реалізації фінансових інвестицій, а також придбання фінансових інвестицій у частині вибуття коштів. У звіті про власний капітал обов'язково подається інформація про зміни номінальної вартості акцій.

У фінансовій звітності зарубіжних країн передбачено відображати фінансові інвестиції з розподілом їх на ринкові цінні папери у складі оборотних активів та інвестицій – у складі необоротних активів. Крім того, у звітності має бути відображена ще й така інформація:

– облікова політика щодо визнання та оцінки фінансових інвестицій;
– собівартість і ринкова ціна портфеля інвестицій;
– різниця між собівартістю і ринковою ціною;
– прибутки та збитки операцій з цінними паперами [2, с. 56].

На жаль, з прийняттям нового національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

відмінено форму 5 "Примітки до річної фінансової звітності". Це є не досить позитивною тенденцією, оскільки інформація, що відображалася у формі № 5 "Примітки до річної фінансової звітності", є більш аналітичною, деталізованою і конкретною, порівняно із даними бухгалтерського балансу. Для інвесторів і аналітиків ця форма є в багатьох відношеннях важливіша, ніж сам Баланс, тому що в ній міститься не стала, а динамічна інформація про те, яких успіхів досягло підприємство протягом року та за рахунок яких факторів відбулися такі зміни.

Фінансова звітність є також основним інформаційним джерелом для аналізу фінансових інвестицій з метою визначення їх структури і динаміки, оцінки доходності та розробки пропозицій щодо доцільності та оптимального розміщення інвестицій, а також інвестиційних проектів підприємства [1, с. 54].

Крім того, у звітності підлягає розкриттю така інформація щодо поточних фінансових інвестицій:

- інформація про справедливу та ринкову вартість інвестицій у цінні папери;
- інформація про фінансові ризики та політику управління ними;
- інформація про доходи і витрати, що виникають у результаті операцій з цінними паперами;
- облікова політика щодо визначення і оцінки фінансових інвестицій.
- Щодо довгострокових фінансових інвестицій, то розкриттю підлягає наступна інформація:
- обсяги нових довгострокових вкладень в інвестиційну діяльність;
- підприємства, які знаходяться під контролем або суттєвим впливом інвестора;
- об'єднання підприємств;
- спільні підприємства (з визначенням частки у капіталі, фінансових результатів діяльності за фінансовий рік).

У фінансовій звітності зарубіжних країн передбачено відображати фінансові інвестиції з розподілом їх на ринкові цінні папери у складі оборотних активів та інвестиції – у складі необоротних активів. Крім того, у звітності має бути подана ще й наступна інформація: облікова політика щодо визнання та оцінки фінансових інвестицій; собівартість і ринкова ціна портфеля інвестицій; різниця між собівартістю і ринковою ціною; прибутки та збитки операцій з цінними паперами. Однак у фінансовій звітності підприємств України розкривається дещо інша інформація. Так у ній надається інформація про фінансові інвестиції за їх видами (довгострокові та поточні) та методами оцінки. Але, на відміну від зарубіжних країн, не наводиться порівняльна інформація між собівартістю та ринковою ціною портфеля інвестицій та окремо не наводять фінансові результати від операцій з цінними паперами [2, с. 56].

Останнім часом фахівці все більше уваги звертають на такі види фінансових інвестицій, як боргові та корпоративні фінансові інвестиції. Побудова класифікації фінансових інвестицій саме за такими ознаками, на їх думку, значно полегшить їх облік та відображення у фінансовій звітності. Голубка Я. Д. запропонував дещо вдосконалити сучасну форму звіту про фінансовий стан підприємства та вніс певні корективи до рядків, на яких відображаються фінансові інвестиції.

Таблиця 1. **Фрагмент вдосконаленої ф. № 1 "Баланс" (рядки 040-045) запропонованої Голубкою Я. Д.***

Довгострокові фінансові інвестиції:	Код рядка
Боргові фінансові інвестиції	040
Корпоративні фінансові інвестиції: (042 + 045)	041
– - які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств – (043-044)	042
– - частка в активах	043
– - частка в зобов'язаннях	044
– - інші фінансові інвестиції в корпоративні права	045

**джерело[4]*

З цієї таблиці видно, що Я. В. Голубка пропонує відображати в балансі окремо боргові та корпоративні фінансові інвестиції, при цьому деталізувавши статтю корпоративні фінансові інвестиції на ті, що обліковуються за методом участі в капіталі, та інші фінансові інвестиції в корпоративні права [4, с. 112].

Автором обґрунтовано необхідність більш розгорнутого відображення в балансі інформації щодо корпоративних фінансових інвестицій, які обліковуються за методом участі у капіталі: розгорнуто часток в активах та зобов'язаннях з включенням до його валюти чистої вартості капіталу (чистих активів). Така інформація більш наочно характеризує структуру інвестованого капіталу та дає змогу приймати ефективні економічні рішення.

Сагова О. В. також вважає, що внесення таких змін до фінансової звітності є необхідним. Оскільки відображення у розгорнутому вигляді (актив, зобов'язання) корпоративних фінансових інвестицій із суттєвим впливом дасть можливість проведення аналізу операцій з цінними паперами та фінансовими інвестиціями і, відповідно, проведення аналізу ефективності інвестиційної діяльності та фінансового стану підприємства [9].

В основу подання інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності інвестора повинні бути покладені значущість прийнятих ним інвестиційних рішень і принцип істотності, який визначає необхідність розкриття інформації у фінансових звітах, виходячи з того, що її відсутність чи помилкове відображення можуть вплинути на результат реалізації цих рішень. Нині українська обліково-інформаційна система надалі залишається незрозумілою для іноземного інвестора, що зумовлює необхідність більш глибокої деталізації в обліку і звітності інформації щодо фінансових інвестицій, які утримуються для одержання прибутку, здійснення контролю чи з метою подальшого продажу. Необхідними є підготовка та надання інвестору фінансової звітності з розкриттям інформації про стан матеріально-технічної бази, кадрове забезпечення та соціальні програми. Це дасть змогу здійснювати надійний захист майнових інтересів інвесторів, забезпечувати належну систему контролю за діяльністю підприємства та виконанням соціальних зобов'язань перед трудовим колективом [1, с. 55].

Різноманітність варіантів ведення обліку інвестицій призводить до певних незручностей у регламентації цієї ділянки обліку в нормативних документах, виникають труднощі в освоєнні методології та організації обліку. Своєчасне і правильне документальне оформлення операцій з фінансовими інвестиціями дозволить підприємству розширити обсяг та ступінь деталізації інформації у звіті, який одночасно буде задовольняти інтереси усіх груп користувачів облікової інформації.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Останнім часом роль бухгалтерського обліку та звітності значно підвищилась. Вона задовольняє вимоги щодо необхідного обсягу інформації, можливостей її засвоєння зовнішніми і внутрішніми користувачами. Підводячи підсумок, можемо сказати, що вдосконалення фінансової звітності за зазначеними напрямками дозволить не тільки підвищити об'єктивність й достовірність результатів аналізу та ефективність управлінських рішень, а й буде сприяти залученню працівників до продуктивної роботи та зростанню відповідального ставлення власників та керівництва підприємств до вирішення проблем управління персоналом та іншими видами ресурсів.

Список літератури

1. Аніщенко, Н. М. Фінансова звітність в системі управління фінансовими інвестиціями / Н. М. Аніщенко // Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників 4-ї міжнародної наукової конференції, присвяченої памяті д.е.н., професора, заслуженого діяча науки та техніки України Олексія Сергійовича Бородкіна / Держ. Ком. Статистики України. Держ. Акад.. статистики, обліку та аудиту; Ред. кол. : І. І. Пилипенко (голов ред.) та ін.. К. : ДП "Інформаційно-аналітичне агентство" –2008. – 139 с.
2. Верига, Ю. А. Фінансові інвестиції: оцінка і подання інформації у звітності / Ю. А. Верига // Вісник національного університету "Львівська політехніка", 2007. – № 577. – С. 507.
3. Войнаренко, М. П. Корпоративні цінні папери: обліково-фінансовий аспект : монографія / М. П. Войнаренко, С. З. Мошенський, Н. А. Пономарева. – Житомир: ЖДТУ, 2006. –260 с.
4. Голубка, Я. В. Облік та аудит фінансових інвестицій: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук: спец. 08.08.04 "Бухгалтерський облік, аналіз та аудит" / Я. В. Голубка; Терноп. нац. екон. ун-т. — Тернопіль, 2006. — 20 с.
5. Дерун, І. А. Сутність фінансових інвестицій та гармонізація їх обліку з міжнародними стандартами фінансової звітності [Електронний ресурс] / І. А. Дерун // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №1. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2013_1/280.pdf.
6. Ендовицкий, Д. А. Учет ценных бумаг: учебное пособие / Д. А. Ендовицкий, Н. А. Ишкова; под ред проф. Д. А. Ендовицкого. – М.: КНОРУС, 2006. – 336с.
7. Засадний, Б. А. Вдосконалення методики обліку капітальних інвестицій підприємств / Б. А. Засадний // Зб. тез та виступів міжнародної науково-практичної конференції: Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи ". Частина ІІ. – Київ: Інститут аграрної економіки. – 2003. – С.106-107
8. Кирильєва, Л. О. Інформаційно-методичні аспекти обліку фінансових інвестицій відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності [Електронний ресурс] / Л. О. Кирильєва, М. В. Кашпур. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2012_18/u1218pet.pdf.
9. Сагова, О. В. Особливості обліку довгострокових фінансових інвестицій [Електронний ресурс] / О. В. Сагова. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Foa/2009_13/13_38.pdf.

10. Фінансовий облік: навч. посібник. / За ред. В. К. Орлової, М. С. Орлів, С. В. Хомин. – 2-ге вид. доп. і перероб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с. – С. 8-9
11. Швець, В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / В. Г. Швець. – Київ: Знання, 2006. – 525с.

References

1. Anishchenko, N. M. (2008). Financial reporting in the system of financial investments management [Finansova zvitnist v systemi upravlinnia finansovymy investytsiyamy]. The development of the system of accounting, analysis and auditing in Ukraine: Theory, methodology and organization. The collection of abstracts of the 4th international conference, dedicated to the memory of Doctor of Economics, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine Olexiy Serhiyovych Borodkin. Kyiv. : Information and Analytical Agency.
2. Veryga, Yu. A. (2007). Financial Investments: assessment and providing information in reporting [Finansovi investytsiji: otsinka a podannya informatsiji u zvitnosti]. Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic", 577, 507.
3. Voynarenko, M. P., Moshenskyj, C. Z., Ponomareva, N. A. (2006). *Corporate Securities*: *Accounting and Financial aspect [Korporatyvna tsinni papery: oblikovo-finansovyj aspect]*. – Zhytomyr: ZhDTU.
4. Holubka, Ya. V. (2006). *Accounting of financial investments*. Ternopil : Ternopil National Economic University.
5. Derun, I. A. (2013). *The essence of financial investments and harmonization of accounting with International Financial Reporting Standards [Sutnist finansovyh investytsij ta harmonizatsiya jih obliku z mizhnarodnymy standartamy finansovoyi zvitnosti].* Sustainable economic development, 2013, 1. Retrieved April 15, 2013, from: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2013_1/280.pdf.
6. Endovytskyj, D. A., Ishkova, N. A. (2006). *Registration of securities*. – Moscow: KNORUS.
7. Zasadnyj, B. A. (2003) The improvement of methods of keeping capital investment firms [Vdoskonalennya metodyky obliku kapitalnyh investytsij pidpryjemstv] // The collection of abstracts and presentations of the international scientific and practical conference: Reform of accounting, reporting and auditing system AIC Ukraine: status and prospects. " . Part II. – Kyiv: The Institute of Agricultural Economics.
8. Kyrylyeva, L. O. Kashpur, M. V. (2012). Information and Methodological Aspects of *Accounting of financial investments in accordance with International Financial Reporting Standards* [Informatsiyno-metodychni aspekty obliku finansovyh investytsij vidpovidno do mizhnarodnyh standartiv finansovoji zvitnosti]. Retrieved April 15, 2013, from: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2012_18/u1218pet.pdf.
9. Sagova, O. V. (2009). The peculiarities of accounting of long-term financial investments [Osoblyvosti obliku dovgostrokovyh finansovyh investytsij]. Retrieved April 15, 2013, from: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Foa/2009_13/13_38.pdf.
10. Orlova, V. K., Orliv, M. C., Khomyn, C. V. (2010). Financial accounting. – K.: The Centre of Scientific Literature.
11. Shvets, V. H. (2006) Theory of Accounting. – K.: Knowledge.

Стаття надійшла до друку 15.05.2013 р.